Direktoratet for **naturforvaltning**

Lesja kommune

2665 Lesja

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar): **06/4147 ART-VI-MOK** Arkivkode:	Dato: **29.05.2006**

Fellingstillatelse på ulv innenfor Lesja kommune - Oppland fylke

Vi viser til telefonsamtale fra J. Botheim i Lesja kommune av i dag, og til henvendelse pr e-mail fra Lesja beitesamlag av 28. mai 2006, angående felling av ulv i Lesja kommune.

Med hjemmel i viltloven § 12, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, fatter direktoratet vedtak om felling av en ulv innenfor nærmere avgrenset område i Lesja kommune i Oppland fylke.

Bakgrunn
Ulv har gjort skade på sau på innmark hos en saueeier i Lesja. Skadene ble gjort natt til 28. mai 2006. Status pr nå er at det er registrert 6 døde og 2 skadde søyer og 12 døde lam. I tillegg vurderes det som sannsynlig at flere dyr er tapt ved at de har blitt jaget på elva Lågen. Det arbeides med å få oversikt over tapssituasjonen, men vurderingen er at det er tapt flere dyr enn det som er avdekket pr nå.

Direktoratets vurdering
Lovgrunnlaget:
Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet (viltloven) § 12, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

Viltloven § 12 (Fellingstillatelse for å forhindre at rovvilt gjør skade):

> *Etter nærmere forskrift som Kongen fastsetter kan departementet, uten hensyn til de regler som ellers gjelder, iverksette felling av eget tiltak eller gi tillatelse til felling av et bestemt antall individer av bjørn, jerv, ulv og gaupe for å forhindre skade på bufe eller tamrein. Forskriften skal gi regler om differensiert forvaltning. For å sikre bestandens overlevelse skal det i forskrift fastsettes særskilte kriterier for adgangen til felling i nærmere bestemte områder.*
>
> *Avgjørelsen om felling i henhold til forskrift etter første ledd skal være begrenset til et bestemt område og et bestemt tidsrom.*

Besøksadresse: Tungasletta 2
Postadresse: N-7485 Trondheim
Telefon: 73 58 05 00
Telefaks: 73 58 05 01
Videokonf: 73 90 51 40
Internett: www.dirnat.no
E-post: Postmottak@dirnat.no
Saksbehandler: Morten Kjørstad
Telefon: 73 58 05 00

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

> *Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.*
>
> *Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.*

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

> *I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 15 ynglinger av bjørn. Det skal være 3 årlige ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv, der familiegruppens revir i sin helhet ligger i Norge. Dersom over halvparten av reviret ligger innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv, skal reviret regnes som innenfor forvaltnings-området. Når en del av reviret ligger i Sverige skal familiegruppen ikke regnes med i målet på 3 årlige ynglinger.(…)*
>
> *Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovvilt-bestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.*

Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

> *Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt på gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (…)*

Det vises også til St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur* og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

<u>Politiske og forvaltningsmessige rammevilkår:</u>
Gjennom behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) ble det opprettet et nytt forvaltningsområde for ynglende ulv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Det nye forvaltningsområdet har følgende avgrensing: Akershus: Hele fylket med unntak av kommunene Hurdal, Eidsvoll, Nannestad, Gjerdrum og Nittedal øst for Nitelva. Oslo: Hele fylket. Østfold: Hele fylket. Hedmark: Hele fylket med unntak av kommunene Nord-Odal, Stange, Hamar, Løten, Ringsaker, Åsnes vest for Glomma, Våler vest for Glomma, Elverum vest for Glomma, Åmot vest for Glomma, Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga og Os.

Det nasjonale bestandsmålet for ulv er etter behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) fastsatt til 3 årlige ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. Grensegruppene av ulv (ulv som har tilhold på begge sider av grensen mellom Norge og Sverige) må forvaltes i samarbeid med Sverige, og legges ikke inn i det norske bestandsmålet, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3.

Energi- og miljøkomiteens flertall viser til at Norge etter Bern-konvensjonen har en forpliktelse til å sikre overlevelsen til alle de store rovviltartene i norsk natur, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004), og direktoratet konstaterer at bestandsmålet er satt til 3 årlig ynglinger av ulv i Norge innenfor forvaltningsområde for å ivareta dette. Etter viltloven er ulv fredet. Det er likevel mulig å felle ulv med hjemmel i unntaksbestemmelsene i viltloven, herunder § 12, for blant annet å forhindre skade på bufe eller tamrein. Hensynet til levedyktige næringsvirksomheter i landbruket, samt hensynet til bosetting og livskvalitet i områder med rovvilt, medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder. Det er likevel et generelt vilkår at tillatelse til felling bare kan gis dersom fellingen ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse. Det vil si at en eventuell felling av ulv utenfor forvaltningsområdet også må vurderes opp mot bestanden av ulv innenfor forvaltningsområdet.

Om bestandssituasjonen:
Det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. Høgskolen i Hedmark har ansvaret for koordinering og kvalitetssikring av bestandsovervåkingen av stasjonære ulver i Norge innenfor rammene av det nasjonale overvåkingsprogrammet. Rapporten "Ulv i Skandinavia" (Høgskolen i Hedmark, Oppdragsmelding nr. 6 - 2005) gir statusrapport for ulv i Skandinavia vinteren 2004-2005.

I denne rapporten fremgår det at det totalt i Skandinavia vinteren 2004-2005 ble påvist 14 familiegrupper og 15 revirmarkerende par, og totalt ble det registrert 135-152 ulv (hvorav 22-24 i Norge). Rapporten viser at den skandinaviske ulvebestanden igjen har økt noe.

Foreløpige konklusjoner for vinteren 2005-2006 pr. 15. mars 2006 viser at 15 valpekull så langt er bekreftet født i Skandinavia i 2005. Av disse har to familiegrupper tilhold på norsk side. Videre fremgår av rapporten at det sist vinter er påvist 40-41 ulver i Norge (også dette er foreløpige tall).

Om skadesituasjonen og forebyggende tiltak:
Det aktuelle skadeområdet er utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. Opprettelsen av et nytt forvaltningsområde for ynglende ulv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004), betyr likevel ikke at det skal praktiseres en nulltoleranse for ulv i områder utenfor denne sonen. Enkeltindivider av ulv kan forekomme også utenfor forvaltningsområdet. I en vurdering av eventuell skadefelling av ulv skal prinsippet om en arealdifferensiert forvaltning av ulv vektlegges, men også en vurdering av skadenes betydning i forhold til behovet for vern av rovviltet. Felling kan bare gjennomføres i de tilfeller det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om arealdifferensiert forvaltning. I dette tilfellet kan ikke direktoratet se at det finnes andre tilfredsstillende løsninger enn felling av ulv.

Direktoratet vurderer videre at potensialet for framtidige skader er betydelig i dette området.

Konklusjon
På bakgrunn av en helhetsvurdering av situasjonen pr. dato vurderer direktoratet at det ikke foreligger noen annen tilfredsstillende løsning i det aktuelle området enn felling av det skadevoldende individet. Et slikt uttak vurderes ikke å være til skade for ulvebestandens overlevelse.

Ut fra vurderingene ovenfor, og med hjemmel i viltloven § 12, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, fatter direktoratet vedtak om felling av en ulv innenfor nærmere avgrenset område innenfor Lesja kommune.

Følgende vilkår er knyttet til iverksettelse av fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder innenfor følgende avgrendsede område innenfor Lesja kommune; Fra Merratind (1702) og en rett linje over Lesjaskogsvatnet til Hyrjonhaugan (1488). Videre rett linje til Storhaugen (1147), via Nordre Vigga seter, til Hardeggkampen (1154) og til Manningssetra i Dovre. Herfra rett linje over hoveddalføret til Hovda (1044), nordover til Hjellhøe (1174), til Andbergshøe (1180), til Veslehorrungen (1588), Søre Sæterhøe (1526) og til slutt til Merratind. .
2. Fellingstillatelsen gjelder i tidsrommet **29. mai 2006 – 8. juni 2006.**
3. Tillatelsen gis til Lesja kommune som oppnevner fellingslag.
   Det er kun jegere som er oppnevnt på fellingslaget som kan delta i fellingsforsøket. Alle deltakere i fellingslag skal være kjent med dette brevets innhold, samt de generelle gjeldende bestemmelser i viltloven og rovviltforskriften.
4. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst, fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den 22. mars 2002, jf. § 15 og 16.
5. Med hensyn til bruk av løs hund under forsøk på felling, må kommunen evt. gi dispensasjon fra båndtvangsreglene i hundeloven av 4. juli 2003 nr. 74.
6. Fellingsforsøk og felling i henhold til denne tillatelsen kan skje uten hensyn til grunneierretten, jf. viltloven § 35.
7. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Direktoratet for naturforvaltning. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim.
8. Felling skal omgående meldes til Fylkesmannen og Statens naturoppsyn. Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom fylkesmannen, Statens naturoppsyn eller politiet krever dette. Generelt om rapportering og meldeplikt av felte dyr gjelder bestemmelsene i rovviltforskriften § 16.
9. Den som sårer ulv under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter **uten opphold** å melde fra til fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk av rovvilt gjelder bestemmelsene i rovviltforskriften § 17.
10. Direktoratet kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Midler til administrasjon og organisering av fellingslag ved førstegangs iverksetting av skadefellingstillatelse på gaupe, jerv, bjørn og ulv kan belastes den årlige bevilgning til forebyggende og konfliktdempende tiltak. Rovviltnemnden vurderer hvilket beløp som årlig skal avsettes til iverksetting av fellingsforsøk i lokal regi. På denne måten kan lokale fellingslag søke om dekning for direkte kostnader ved oppdraget. Det er ikke anledning til å benytte bevilgningen til lønnskostnader m.v. i tilknytning til lokalt organiserte jegere i forbindelse med iverksetting av fellingstillatelser. Videre avklaringer vedrørende dette tas opp med Fylkesmannen i Oppland.

Fellingsområdets avgrensning vil bli vurdert fortløpende dersom skadesituasjonen i området endres.

Vedtaket kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for direktoratet, jf. forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Terje Bø e.f.
Seksjonssjef

Morten Kjørstad

Kopi til:

Lesja beitesamlag v/Narve Tveiten		2665	Lesja
Rovviltnemnda for region 3/Fylkesmannen i Oppland	Serviceboks	2626	Lillehammer
Fylkesmannen i Oppland	Serviceboks	2626	Lillehammer
Miljøverndepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	Oslo